

Vprašanje samovlade Slovencev v Jugoslaviji.

I.Uvod:

T vprašanje je samo odlomek miršega vprašanja o samoupravni /samovlađni/ ureditvi naše države vobče.

V različnih časih je dobivalo to vprašanje različno obliko.

Takoj po prevratu, oziroma že prej ob majniški deklaraciji ni nihče prav mislil na to. ~~Xxixvixdahixtudixxomniškijenixkixxek~~ Adresa i. decembra 1918. Pokrajinska vlada za Slovenijo.

Postopna centralizacija, a malo odpora.

~~Qmmink~~ Prvi osnutek programa, finančna avtonomija.

/Vzklik: Kje je potem edinstvena država?/

Konstituanata, Osnovne črte našega programa.

~~de Sclua vlada; Uredba slovenski; (Okvirni zakonodajec v vseh stvarih, ki so v tem delu v slovene uporame enote.)~~

Močno

Vidovdanska ustava, dvotirni upravni sistem ~~poslabšana kopijsa~~ na kopijsa avtsrijske ureditve.

Boj za zakonodajno avtonomijo. /zakonodajno! /

Marinkovičev načrt samouprav 1923

Leta 1925 Radičeve priznanje ustave. Delo za izvedbo samouprav po vidovdanski ustavi Leto 1927. Oblastne samouprave

Diktatura. Nova ustava iz 1.1931. Banovinska samouprave
Opozicijske zahteve. Punktacije. Federativna urefitev.

/Vendar nič določene vsebine/

Načrt zagrebških žin nekaterih belgrajskih intelektualcev.

II. Načelni pogledi.

1/Sociološko pravilno pojmovanje države in njenega odnosa do ožjih upravnih ~~ministr~~ korporacij /komun/ *Dan počas*

Država ni primarna. Konune imajo prav kakor država svojo originarno oblast.

Posledica-Pravilna razdelitev kompetenc je mogoča na samoupravnem ali samovladnem načelu. Vsaka korporacija naj sama upravlja svoje, samo njej lastne zadeve. Mešana zadeve spadajo pod obojno kompetenco. Dodelovanje.

2/Razlika med enotnimi in sestavljenimi državami.
Jugoslavija spada v drugo vrsto, je sestavljena. ~~ministrum~~ Neenakosti so velike, zato važno da ministrum skrbno ločimo:

~~1. Socijalistički partizani
prinavljajo ideje in uverjaje očitno do njih uprav. vol.~~
Diktatura. Nova ustava iz 1.1931. Banovinske samouprave./Program JRZ/

V pozicijske zahteve: Punktacije, Federativna ureditev države /vendar nič določene vsebine/.

Načrt

Težki zagrebških in deloma belgrajskih intelektualcev

II. Načelniki pogledi na to vprašanje

~~2) Razrednični in evropski in jugoslovanski
državni in njen pomen za Slovence. Potresa in
pomen močne skupne države Jugoslovanov.~~

Napoved je do danes nevelja.

Posebica: Državi treba priznati, kar je treba. Zato

moramo razlikovati:

a/Stvari, ki so važne /izključno oziroma pretežno/ za državo kot celoto

b/stvarinki imajo zgolj ali pretežno lokalen značaj

c/stvari mešanega pomena.

Ta razlika velja glede zakonodaje in uprave /kamor spadajo tudi finance/. Vprašanje sodstva menj važno.

~~Tekmovalne predlogi razdelitev kompetence na sledenih način:~~
Po našem predlogu v konstituanti bi bila ta razdelitev glede zakonodaje sledeča.:

početek

V upravnem pogledu možna dvojna rešitev problema:

a/Ločitev države in uprave in tako zvane samouprave

/Dvotirni upravni sistem/Zgled Avstrija, oblastne samouprave po vidivdanski ustavi. ~~Ravnateljski teorija je to posledica demokratične uprave in samouprave v državi.~~

b/Enotirni sistem, ki pozna samo delitev v državno

in lokalno upravo, ki je hkrati državna in samoupravna.

Naš predlog v konstituanti, kreditev po sedanji ustavi

/banovinske samouprave/- to je seveda nepopolno, kompromis/

Dobre in slabe strani obeh sistemov:

a/Po prvič sistem je ločitev jasna, zato pa samoupravne kompetence redno preveč okrnjene. Če ne, pa trpi država.

Slabo tudi, ker vidi ljudstvo v samoupravi ljudsko upravo, v državni upravi pa nekaj ljudstvu tujega, če ne sovražnega. Ta rešitev je bila dobra za narodno mešane države, kjer ima ena

narodnost premoč. ~~Neravnost red nadzorstve ukarje uprave kar najbolj je boljše možnosti red politike npr. Slovenske~~

b/Ob enotirnem sistemu sega vpliv lokalnih oblasti

na vsa področja. Vsa uprava v deželi n.pr. je lokalna ozioroma v lokalnih rokah. Odtujenost nasproti državi tu odpadec.

~~Analoško~~ /Praktično pomeni to, da je demokratično načelo avedeno dosledno v vseh instancah. ~~Sociološko je edino to pravilno~~

~~Nečetem ko odzoverja dvotirni sistem izumetničeni demokratični zamisli države, od katere izvira vsa oblast.~~ /Agleški zgled/

Slaba pa je nevarnost, da prevlada v lokalni upravi vpliv državnih ~~institucij~~ organov. Vrndar je ob demokratični ureditvi lokalne samouprave ta nevarnost majhna. ~~Morost okupacije~~

III, Konkretni misli za naše razmere.

~~Izraziti~~

1/ Prvo vprašanje je: ali na podlagi sedanje ustawe ali je nujno potrebna nova ustava. ~~Kri~~

Gotovo: Še bi hoteli odstraniti vse težave, bi bila pa nujno potrebna nova ustava.

Vendar ne smemo prezreti, da je v teritorialnem pogledu tudi sevanja urecitev za nas dobra. Nova ustava potrebna predvsem radi Hrvatov.

Tudi na osnovi sedanje ustawe je za ns mogoče izvestiti uresničiti dobršen del zahtev.

2/ Vprašanje tako zvanih banovinskih samouprav? Kaj bi pri nesla ta rešitev? /Kratek oris/

V resnici težišče drugje: Prva zahteva bi morala biti: volitve v banovinske zbole. Ban naj bo tem skupščinam odgovoren, potem bo imel tudi zaslombo. Brez tega je govor o decentralizaciji uprave prazna beseda, prav tako če je finančna samouprava brez tega nemogoča. /Moj članek v Slovencu/

3/ Revizija obstoječe zakonodaje v pogledu pristojnosti. Za to potreba veliko podrobnega dela. Z eno potezo se to

sploh ne da izvesti.

4/Vprašanje finančne samopoprave.Pomen tega.Vendar

navadno zelo napačni pojmi o tem.Podatki:Lavrrič,Pirkmajer.

Spomenica poslancev.

Lavrrič; 60-64; finančni minister, moštvo Šč 25%

~~Akhmerek oz. parlament Slovenije~~

Lavrrič; 920/50 - if za dnevec

Vrijenje 1980-50; Janoš za dnevec danas
danes

10000 miliunov pravič.

[Teden je Evropska napovedna komisija.]

5/Sklepna misel:

Kolikor

a/Dokler se potegujemo za svoje pravice na podlagi

sedanje ustave je prva zahteva banovinske skupščine, itd.

Zatem revizija zakonodaje glede pristojnosti.

b/Kolikor gre ze temeljito rešitev problema, ni važno

izdelavanje podrobnih načrtov, temveč treba najprej postaviti

nekaj osnovnih dejstev in načel.N.pr.SHS hočejo ostati./To

se je lepo pokazalo ob konkordatu, čisto jugoslovanstvo fik-

cija/SHS se hočejo v okviru države sami vladati.Šele ko se

to načelo prizna nastane vprašanje kako ga uresničiti.

~~Deutsche dichter - j. duc
dichter i. clust v. Gedicht
versuch po dicht. lage v. d.
vergelt ziv. u. u. u. u. u.
versuch~~

Vpräss. Sammlung
der Schriften
v. Feyerabendt